

Outsider a antihrdina v amerických filmech Miloše Formana

Petra Chromčáková

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Václav Hájek, Ph.D.

Oponent: Doc. PhDr. Jaroslav Vančát, Ph.D.

Práce má za cíl „zkoumat a popsat postavu antihrdiny a outsidera ve snímcích Miloše Formana, které byly natočeny v americkém prostředí po režisérově odchodu v roce 1968. Zejména pak hledat jejich společné vlastnosti, jinými slovy, hledat typologii tohoto filmového antihrdiny.“ (úvod)

Její metodou je srovnání Formanových postav s antihrdiny v literární tradici od antiky až do 19. století. Pro toto srovnání se z literární historie snaží vyabstrahovat typologii, v níž rozeznává následující typy, které podrobněji charakterizuje:

- Osudový antihrdina
- Parodický antihrdina
- Zbytečný člověk
- Dekadentní antihrdina ztělesňující estetizované zlo
- Antihrdina, jenž považuje zlo za alternativní cestu ke svobodě
- Antihrdinství jako zištná praxe

V analýze filmové tvorby poukazuje na vznik kategorie antihrdiny ve francouzské nové vlně a nakonec rozebírá vztah mezi chápáním antihrdiny ve Formanových dílech, vzniklých v Čechách a v jeho dílech v Americe, což je vlastní jádro práce. Zde postihuje zřetelný rozdíl mezi antihrdiny jeho českých filmů, kteří jsou nesmělí, rozpačití, necílevědomí, avšak v nitru citliví a antihrdiny jeho amerických filmů, kteří mají jediný cíl, vlastní cestu ke svobodě.

Výsledkem analýzy je, že Formanovy typy antihrdinů v jeho americké tvorbě lze ztotožnit s typem antihrdiny, který považuje zlo za alternativní cestu ke svobodě.

Práce je velmi logicky založena, analýzy literárních antihrdinů, byť v rozsahu bakalářské práce vždy na jednom díle, jsou zřetelné a logické, s citlivostí pro specifikum literárních a následně i filmových postav. Práce je psána stylisticky kultivovaně, bez pravopisných chyb (v kontextu ostatních prací vzácnost). Popisy typů antihrdinů nejsou vytvářeny jen na základě

mínění autorky, ale podloženy názory dalších autorů, kteří se Formanovou tvorbou zabývali, jejichž znalost takto prokazuje.

Možná je to otázka mimo vymezení a rozsah bakalářské práce, ale při obhajobě by mne zajímalo, zda autorka přemýšlela o kategorii antihrdiny také u děl dalších autorů české nové vlny a zda promýšlela typy a postavení antihrdiny vzhledem k vlivu sociálních podmínek, zejména současných.

Práci doporučuji k obhajobě, v hodnocení výborně.

31. 5. 2013